

Változik a szóhasználat és a megítélés:

ILLIBERÁLIS AUTOKRÁCIA helyett: NEMZETI KONZERVATIVIZMUS

Az Economist észhezért. Ahogy közelednek az amerikai választások, és Trump győzelmi esélye nő, rádöbbentek: Mi lesz, ha győz? Akkor Amerikát, a legnagyobb nyugati demokráciát,¹ a nyugati világ védőbástyáját is illiberális autokráciának kell majd nevezni? – Mint Orbán Magyarországát? Ezért elfogadják az érintettek szóhasználatát – a nemzeti konzervativizmust.

A lap 2024. február 17-i számának ez a fő témája. A Trump piros baseballsapkáján lévő felirat: *Make America great again* kiegészül még ezekkel az országokkal: *Hungary, Italy, France, Israel, Germany, The Netherlands, Poland.*

Viszont felhívja a figyelmet, hogy ez a nemzeti konzervativizmus nem azonos Reagan és Thatcher '80-as évekbeli konzervativizmusával:

- Ők a „kis államban”, a minimális állami beavatkozásban hittek, ezzel szemben a nemzeti konzervatívok szerint a kisembert meg kell védeni a személytelen globális erők szorongatásától, s erre az állam képes, ez az állam feladata. *(Ez így igaz, bár a kis állam, minimális állam elsősorban a liberálisok szóhasználatára az állam gazdasági beavatkozásának minimalizálására.)*
- A Reagan- és Thatcher-féle konzervativizmus nem hezitált az állami szuverenitás egy részét átadni a nagy nemzetközi szervezeteknek, nem úgy a nemzeti konzervatívok. *(Ez a nagy államok esetében igaz lehet, sőt, ők uralják a nemzetközi szervezeteket, viszont a kis államok természetes reflexe a nemzeti szuverenitás védelme.)*
- A nemzeti konzervatívok gyanakvóak a piaccal szemben, hogy azt manipulálják az „elitek” – *micsoda eufémizmus; ez is igaz* – és ellenségesek a migrációval szemben *(igaz).*
- Megvetik a pluralizmust, különösen annak multikulturális válfaját *(ez korlátozottan igaz: az össze nem illő, békétlenséget szülő multikulturalizmusra).*
- „A nemzeti konzervatívok megszállottan igyekeznek leleplezni azokat az intézményeket, melyekről úgy gondolják, hogy a woke és a globalizáció szennye tapad hozzájuk” – *igen.*
- Az a kritika, hogy a nemzeti konzervatívok ahelyett, hogy bíznának a haladásban, a hanyatlás fogságában élnek; szemben állnak a fejlődéssel, megálljt parancsonak neki – *ez már inkább általában mondható a konzervatívokról.*

¹ Az én megítélésem szerint Amerika plutokrácia. Hiszen a képviselők a vállalkozások, tőkés érdekeltségük lefizetett kijárói. És mindez legális keretek között zajlik. „Of the people, by the people, for the people” – szegény Lincoln fog a sírjában.

- Az pedig, hogy mindennek fejében még a klasszikus liberalizmust is le akarják rombolni, *nem igaz; inkább az a helyzet, hogy a nemzeti konzervatívok integrálták magukba a klasszikus liberalizmust, ők annak folytatói, a mai liberálisok viszont azt degenerált irányokba viszik.*
- „A nemzeti szuverenitás iránti megszállottság miatt összeomlik a kereskedelem és megáll a növekedés” – *ez egyszerűen ostobaság (lásd Magyarország külgazdasági politikáját), ráadásul most éppen Amerika korlátozza szövetségeseit a Kínával való kereskedelemben, ami azoknak súlyos gondokat okoz; hogy az EU szankciós politikájáról ne is beszéljünk.*
- A nemzeti konzervatívok sérelmi politikát folytatnak; ha sikertelenek, a globalizmust és a bevándorlót hibáztatják – *egyelőre a nyugat-európai liberális demokráciák küszködnek súlyos gondokkal – az amerikai globalizmus és a bevándorlás miatt.*

Az Economist azt javasolja, hogy a nemzeti konzervativizmust komolyan kell venni, mert jók a politikai esélyei: Trump győzelemre áll, és Németországban az AfD erős párt lett. Még azt is megelelőlegezik, hogy Rishi Sunakkal szemben a Brexit-párti és migráció-ellenes torik veszik át a hatalmat. Sőt, Marine Le Pen 2027-ben Franciaország elnöke lehet. Márpedig ha hatalomra kerülnek, uralmuk alá hajtják az intézményeket, mint Orbán Magyarországon, vagy mint a lengyeleknél tették, ahol most vissza kell szerezni tőlük.

A „rég-stílusú” konzervatívoknak és a klasszikus liberálisoknak össze kell fogniuk, hogy nehogy a nemzeti konzervatívok jussanak hatalomra. Ennek érdekében komolyan kell venniük az emberek jogos panaszait. Mégpedig:

- hogy az illegális migránsok beengedése felfordulást okoz és megterheli a közkiadásokat;
- hogy gyermekeikre elszegényedés vár;
- hogy az új digitális technológiák elveszik a munkájukat;
- hogy az egyetemeket és a médiát ellenséges, illiberális, balos elitek foglalták el (!). – *Erre figyeljünk oda! Tehát az Economist az emberek jogos panaszának tekinti, hogy az egyetemeket és a médiát ellenséges, illiberális, balos elitek foglalták el (!);*
- hogy a globalistákat úgy tekintik, mint egy arrogáns, a saját érdekeiket követő arrogáns kasztot.

„Ha a liberálisok finnyáskodnak megvédeni a szólásszabadság és a személyiségi jogok elveit a szélsőbal ellenében, akkor végzetesen el fogják veszteni ezt a képességüket a jobboldallal szemben is... Le kell győzniük a patriotizmussal szembeni idegenkedésüket.”²

Bp, 2024. febr. 23.

Kiss Károly

---

² Az Economist nem először ítéli el az illiberális baloldalt is (az illiberális jobb elítélésével egyetemben). Lásd erről 2021 szept. 4-i és 21-i számait: Kiss Károly: Szélsőbalos kulturális forradalom az USA-ban https://utodaink-jovoje.hu/ember/amerika_illiberalis_bal.pdf

Ez dicséretére váljon – nevezhetnék akár kétfrontos harcnak is. (Különösen most, hogy az „illiberális jobbnak” engedményt tett; nemzeti konzervativizmusnak nevezve azt.)